

הַאֱלֹהִים אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת. פְּנַחֶס
הוא אֵלֶיהוּ, וְדַאי בְּדַרְגָּה אַחַת.
אָמַר לוֹ מֹשֶׁה, אֵין אַתָּה יְכוֹל
לְקַבֵּל מִמֶּנִּי, אֲלֵא לָךְ לַתִּינוּקוֹת
שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמִהֶם תְּרוּיַח וְהֵם יִתְּנוּ
לָךְ. וְכֹף הוּא עֲשֵׂה.

בְּמָה טוֹב עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר לְיִשְׂרָאֵל. בֵּא וּרְאֵה
מֵה כְּתוּב, (מִיכָה ו') וְאַשְׁלַח לְפָנֶיךָ
אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וּמְרִים. וְהָרִי כְּמָה
נְבִיאִים הָיוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה! וְאַשְׁלַח
לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וְאַלְעָזָר
וּפְנַחֶס יְהוֹשֻׁעַ וְאַלְיָהוּ וְאַלְיָשַׁע
וְכַמְּה שְׁאָר צְדִיקִים וְחַסִּידִים הָיָה
צְרִיף לומר, אֲזַלְמָה שְׁלֶשֶׁת אֵלֶּה?
אֲלֵא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עֲמִי,
בְּנִי, לְמָה לֹא תִזְכְּרוּ אֶת כָּל
הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתִי לָכֶם, שֶׁשְׁלַחְתִּי
לָכֶם אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וּמְרִים?

לְמַלְכֶךָ בְּשָׂר וְדָם שִׁישׁ לוֹ מְדִינָה,
וְשִׁלַּח אֵלֶיהָ אֲנָשִׁים גְּדוֹלִים,
שָׂרִים וְשְׁלִיטִים, שִׁינְהִלוּ אֶת הָעַם
וַיַּעֲנֶנוּ בָהֶם וּבְדִינֵיהֶם. מִי צְרִיף
לְהִיּוֹת זָקוּק בְּמִזְוֹנָם וּבְכֻדְרֵם
שִׁיִּצְטָרְכוּ, הֲלֹא לֹא עִם
הַמְדִינָה?! הָרִי בְּעַל כְּרַחֶם
יִצְטָרְכוּ לְהַשְׁגִּיחַ עַל דְּרַכֵּיהֶם
וּלְתַתּ לָהֶם כְּבוֹד.

שְׁדַחְתִּי אֶת מֹשֶׁה, הוּא הִבִּיא
לְפָנֶיכֶם מִן אֶלְכָל, וְנָהַל אֶתְכֶם
וְאֶת בְּנֵיכֶם וְאֶת בְּהֶמְתְּכֶם,
וְהַשְׁתַּדֵּל בְּדִינֵיכֶם (בְּמִזְוֹנוֹתֵיכֶם) וּבְכָל
מֵה שֶׁהִצְטָרְכְתֶם. שְׁלַחְתִּי אֶת
אֶהְרֹן, הִבִּיא (לָכֶם עֲנִי) הִיכָלוֹת שֶׁל
עֲנִי כְבוֹד לְכַסּוֹת עֲלֵיכֶם כְּמוֹ
מַלְכִים. רַחֵץ אֶתְכֶם בְּטַלְלֵי כְבוֹד
שֶׁלֹא יִרְקְבוּ לְבוֹשֵׁיכֶם וּמִנְעֵלֵיכֶם,
שֶׁהָיוּ מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם.
שְׁלַחְתִּי לְמְרִים, הִבִּיאָה בָּאֵר
לְהַשְׁקוֹת אֶתְכֶם, וּשְׁתִיתֶם אִתָּם
וּבְהֶמְתְּכֶם. הֵם נָתְנוּ לָכֶם,
וּמְשַׁלְּהֶם אֶכְלָתֶם וּשְׁתִיתֶם
וַיִּשְׁבַּתֶם בְּחַפְזֵי הַכְּבוֹד שֶׁלָּהֶם,
וַיִּשְׁלַחְכֶם לֹא נִתְּתֶם לָהֶם. וְלֹא

בְּדַרְגָּא חָדָא. אָמַר לִיָּה מֹשֶׁה, לִית אַנְתָּ יְכִיל
לְקַבֵּלָא מִנְּאִי, אֲלֵא זִיל לְיִנּוּקֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל,
וַיִּמְאַיְנוּן תְּרוּחַ, וַיִּמְנוּן יְהִי לָךְ, וְכֹף הוּא
עָבִיד. (חֲסִיד).

בְּמָה טִיבו עָבִיד קְדָשָׁא בְרִיף הוּא בְכָל דָּרָא
וְדָרָא לְיִשְׂרָאֵל. תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב, (מִיכָה
ו') וְאַשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וּמְרִים. וְהָא
כְּמָה נְבִיאֵי הוּוּ לְבַתֵּר מֹשֶׁה, (דף ק"צ ע"ב) וְאַשְׁלַח
לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וְאַלְעָזָר וּפְנַחֶס יְהוֹשֻׁעַ
וְאַלְיָהוּ וְאַלְיָשַׁע, וְכַמְּה שְׁאָר צְדִיקֵי וְחַסִּידֵי
מִיבְעֵי לִיָּה. אֵלִין תְּלַתָּא אֲמַאי. אֲלֵא אָמַר
קְדָשָׁא בְרִיף הוּא, עֲמִי, בְּנִי, אֲמַאי לֹא תִדְכְּרוּן
לְכָל טְבִין דְעָבְדִית לָכוּ, דְשַׁדְרִית לָכוּ לְמֹשֶׁה
אֶהְרֹן וּמְרִים.

לְמַלְכֶךָ בְּשָׂר וְדָם, דְּאִית לִיָּה מְדִינָתָא, וְשַׁדְר
לְגַבְהָ, גּוֹבְרִין, אֶפְרָכִין רַבְרַבִּין, דִּיהוּן
מְנַהֲלֵי עֲמָא, וּמְעִינִין בְּהוּ, וּבְדִינֵיהוּ. מָאן
אֶצְטָרִיף לְמַהוּי זָקוּק בְּמִזְוֹנֵיהוּ, בְּמַלִּין
דִּיִּצְטָרְכוּן. לָאו עֲמָא דְמְדִינָתָא, בְּעַל כְּרַחֵיָּהוּ
יִצְטָרְכוּ לְעִינָא בְּהוּ, וּלְמִיָּהב לָהוּ יִקְרָא.

שְׁדַרִּית לְמֹשֶׁה, אִיהוּ אִיְתִי קַמִּיכּוּ
מִן לְמִיכָל, וְנָהִיל לָכוּ וּלְבַנְיִיכּוּ
וּלְבְעִירֵיכּוּ, וְאַשְׁתַּדֵּל בְּדִינֵיכּוּ, (ס"א בְּמִזְוֹנֵיכּוּ)
וּבְכָל מָה דְאַצְטָרִיף לָכוּ. שְׁדַרִּית לְאֶהְרֹן,
אִיְתִי (ס"א לְכוּ עֲנִי) הִיכָלִין דְעֲנִי יִקְר
לְחַפָּאָה עֲלֵיכּוּ, כְּמַלְכִין. אֶסְחִי לָכוּ בְּטַלְלֵי
יִקְר, דְלֹא אֶתְרַקְבוּ לְבוֹשֵׁיכּוּן וּמִנְעֵלֵיכּוּן,
וְהוּוּ מִתְחַדְּשֵׁי בְכָל יוֹמָא. שְׁדַרִּית לְמְרִים,
אִיְתִיָּאָת בִּירָא לְאַשְׁקָאָה לָכוּ, וּשְׁתִיתוּן
אִתּוּן וּבְעִירְכוּן. אִינּוּן יְהִיבוּ לָכוּן, וּמְדַלְהוּן
אֶכְלָתוּן וּשְׁתִיתוּן, וְיִתִּיבְתוּן בְּחַפְזָאָה דִּיקְר
דְלָהוּן. וּמְדַלְכוּן לֹא יְהִבְתוּן לוּן. וְלֹא עוּד,
אֲלֵא דְאַשְׁתַּדֵּלוּ עֲלֵיכּוּן, וְנָטְלוּ עַל צְוָאֲרֵיהוּן

עוד, אלא שהשתדלו עליכם ולקחו על צוארם את משאכם, והייתם מחרפים ומגדפים אותם. אמר רבי יוסי, לא היה אב רחמן על בניו כמו הקדוש ברוך הוא, ופסוק הוא שפתוב, (מלכים א-ח) לא נפל דבר אחד מפל דברו הטוב וגו'. בא וראה רחמנותו: אלו אמר לא נפל דבר אחד מפל דברו הטוב ולא יותר - נוח לעולם שלא נברא. אבל משאמר מפל דברו הטוב, והוציא הרע לאחור, שהרי דבר של רע לא רצה לעשות.

ואף על גב שהפחיד והרים רצועה, באה האם והחזיקה בזרוע ימינו, ועמדה הרצועה במקומה ולא ירדה למטה, ולא נעשה (הדין), משום שבעצה אחת היו שניהם - אותו שהפחיד, ואותו שאחז בימינו.

ואם תאמר, מנין לנו? זה מדבר שהוא בגלוי, שפתוב לך רד פי שחת עמך. התחיל להרים רצועה, ומשה, שלא היה יודע דרכה של אם, שתק. כיון שראה הקדוש ברוך הוא כף, רמז לו, והכה בו ואמר ועתה הניחה לי. מיד הרגיש משה ואחז בזרועו של הקדוש ברוך הוא, שפתוב זכר לאברהם. זו זרוע ימין, ומשום כף לא ירדה הרצועה.

ואם תאמר, האם שהיא רגילה לאחז ברצועת המלך, היכן הייתה שהשאירה את הדבר למשה? שאלתי ואמרתי, והרי לא ידעתי את ברור הדבר, עד שנהיה לפני המנונה הקדושה. כשבאו לפני רבי שמעון, ראה בפניהם סימן. אמר, הפנסו בנים קדושים, הפנסו אהובי המלך, הפנסו אהובים שלי, הפנסו אהובים אלה לאלה.

שאמר רבי אבא, כל החברים של

מטולכוון, והיותו מחרפין ומגדפין לון. אמר רבי יוסי, לאו הוה אבא רחמן על בנוי כקודשא בריך הוא, וקרא הוא דכתיב, (מלכים א ח) לא נפל דבר אחד מפל דברו הטוב וגו'. תא חזי רחמנו דיליה, אלו אמר לא נפל דבר אחד מפל דברו ולא יתיר, נח לעלמא דלא אתברי. אבל מדאמר מפל דברו הטוב, ואפיק ביש לאחורא, דהא מלה דביש לא בעי למעבד.

ואף על גב דאגזים, וארים רצועה, אתאת אמא ואתקפת בדרועיה ימינא, וקם רצועה בקיומיה, ולא נחית לתתא, ולא אתעביד, בגין דבעיטא חדא הוו תרווייהו, איהו דאגזים, ואיהו דאחידת בימיניה.

ואי תימא מנלן. ממלה דאיהי באתגללא, דכתיב לך רד פי שחת עמך, שרי לארמא רצועה, ומשה דלא הוה ידע ארמא דאמא, שתיק. כיון דחמא קדשא בריך הוא כף, אנקיד ליה, ובטש ביה ואמר ועתה הניחה לי, מיד ארגיש משה, ואחיד בדרועיה דקודשא בריך הוא, דכתיב זכור לאברהם, דא דרועיה ימינא, ובגין כף לא נחית רצועה.

ואי תימא, אמא דאיהי רגילה לאחדא ברצועה דמלפא, אן הות, דשבת מלה למשה. שאילנא ואמינא והא לא ידענא בריא דמלה, עד דנהוי קמיה דבוצינא קדישא. כד אתו לקמיה דרבי שמעון, חמא באנפיהו סימן. אמר עולו בני קדישין, עולו רחימין דמלפא, עולו רחימין דילי, עולו רחימין אלין באלין.

דאמר רבי אבא, כל אלין חבריאי, דלא רחימין אלין לאלין, אסתלקו מעלמא

הללו שאין אהבים זה את זה, מסתלקים מהעולם טרם שהגיע זמנם. כל החברים בימיו של